

Bojové zajištění míst velení

Podplukovník Milan Matulík

Jakými silami může nepřítel ohrozit místa velení svazku a útvaru

Nepřítel může ohrozit místa velení svazku a útvaru pozemními jednotkami, vzdušnými výsadbami a speciálními vzdušnými výsadbami.

Rozebereme si jednotlivé případy.

Ohrožení pozemními jednotkami — zde vycházíme z možné bojové sestavy svazku, jakou tento může mít podle soudobé teorie ozbrojeného boje.

Divize v počátečním období války bude bojovat v pásmu 30–50 km širokém a hloubka její bojové sestavy bude činit 20–40 km. Největší kompaktní jednotkou, jejíž bojovou sestavou nemohou bez boje proniknout značnější síly nepřítel, bude prapor. Jeho bojová sestava má zpravidla rozměry 2X1 km.

Dále počítáme s tím, že v pásmu divize bude zhruba 1/2 terénu nedostupného pro tanky a obrněné transportéry. Proto počítám, že v pásmu divize bude 6–22 km mezer, které mohou využít tanky a obrněné transportéry nepřítele k pronikání

do naší sestavy. Bojovou sestavou pluků mohou pronikat taktické skupiny tanků a pěchoty nepřítel v síle roty až praporu. Mezi pluky pak může proniknout do hloubky sestavy naší divize až brigáda.

Dále beru v úvahu typické umístění VS v bojové sestavě divize. Nejvíce bude ohroženo VS divize, které rozmístíme 6–20 km za prvosledovými jednotkami — před druhým sledem, který nemusí být vždy na směru přesunu VS. Tato vzdálenost je taková, že vylučuje podchycení proniknuvších jednotek nepřítel jednotkami prvního sledu a v určité situaci nebude včas možno použít druhého sledu, či zálohy k jejich likvidaci.

PVS rozmístíme zhruba na úrovni VS pluků ve vzdálenosti 2–8 km za prvosledovými jednotkami a proto bude poměrně více kryto, stejně jako VS pluků.

TVS rozmístíme obyčejně za druhým sledem a zálohami svazku. Bude proto rovněž méně ohroženo proti silnějším jednotkám nepřítele.

Ohrožení VS vzdušnými výsadbami

Nepřítel bude využívat vzdušných výsadek též k ničení míst velení. Např. podle západoněmeckých pramenů mají plnit tento úkol neveliké vrtulníkové výsadky (do roty vto). Tyto se mají s překvapením vysadit v týlu protivníka a zničit jeho VS, důležité palebné prostředky a opěrné body, které mohou zadržet postup hlavních sil. K vysazování používají především těžké vrtulníky (HU-1A - IROQUOIS, SE-3130, ALOUETTE II, nebo obdobné typy), které jsou vyzbrojeny kulomety, PTRS nebo neřízenými raketami.

Vrtulníky ničí samostatně cíle objektu a po vysazení prvních skupin výsadku řídí palbu těžkých zbraní (dělostřelectva a minometů), podporujících boj výsadku. Před vlastním vysazením ničí palbou pa-

lubních zbraní zjištěné odpory a zabezpečují přistání dopravních vrtulníků. Velitel výsadku řídí vysazení a boj výsadku z velitelského vrtulníku. Má spojení se všemi vrtulníky a je schopen v případě potřeby (nevhodné místo, nedostatečně umlčené odpory apod.) určit jiné místo vysazení, nebo určit jiný manévr k oklamání protivníka.

Zkušenosti ukazují, že vrtulníky nejsou tak zranitelné jak se z počátku předpokládalo. Ke zmenšení jejich zranitelnosti se doporučuje létat a bojovat v přízemních výškách, využívat široce nerovnosti a přirozených masek terénu a při přepadech objektů široce využívat momentu překvapení. V americké armádě jsou tyto prostředky organizačně začle-

něny u divízi ROAD (rota dopravních vrtulníků v leteckém praporu, rota vzdušného průzkumu v průzkumném praporu divize).

Všechna místa velení divize a útvarů mohou být napadena vzdušným výsadkem.

Možné ohrožení míst velení speciálními výsadky

Víme o speciálních školách diverzantů-zabíjáků, které jsou na Okinavě, ve Fort Bragg a v Bad-Tölz v NSR. Málo je ovšem známo o jejich předpokládaném nasazení v operačně taktickém měřítku a jejich využití pro diverzi i v míru.

Nejmenší jednotkou je „komando“ (command), které má 12 mužů.

Pět těchto „komand“ tvoří odřad. Tři bojové a jeden administrativní odřad a velitelství tvoří rotu speciálního určení (v Bad-Tölz 10. skupina vojsk speciálního určení, která se skládá ze čtyř rot speciálního určení a štábní roty).

Jednotky jsou doplňovány individuálním verbováním především přeběhlíků ze socialistických zemí, osob kompromitovaných spoluprací s fašisty apod. To znamená, že většina příslušníků těchto jednotek jsou vyvrhelové společnosti nešťatíci se ničeho.

Každý muž má několik odborností, což má zabezpečit naprostou samostatnost jednotlivých skupin v týlu nepřítel. Velký důraz se klade na tělesnou přípravu, na zvládnutí tzv. tichého zabíjení (silent killing) za pomoci různých zbraní i holýma rukama, na provokace, otravování vodních zdrojů apod.

Výzbroj těchto jednotek je velmi rozmanitá. Je pro ně vyvinuta speciální bezhlučná střelná zbraň, detonátory o malých rozměrech a velkém výkonu, chemické prostředky k ničení porostu, speciální výstroj, aparatura a technické prostředky pro vedení podvratné propagandy.

Konkrétní výzbrojení jednotek záleží na početnosti odřadu a charakteru jejich úkolů. Jednotlivá „komanda“ a odřady jsou převážně vyzbrojeny lehkými střelnými zbraněmi, trhavinami, jedovatými chemikáliemi a dokonalými vyslači. Jednotliví diverzanti mohou být vyzbrojeni chemickými, bojovými a biologickými prostředky a rovněž přenosnými jadernými náložemi k ničení důležitých objektů.

Za války mají pronikat do hloubky území protivníka v nevelkých skupinách a

V tomto případě můžeme počítat s výsadkem v síle do pěti roty, která bude vysazena na 16–22 vrtulnicích a podporována 8–10 vrtulníky, vyzbrojenými střelami SS-11, neřízenými raketami a kulomety.

spolupůsobit s kontrarevolučními živly. Mají plnit speciální operativní úkoly podle dispozic velitelství válciště a to upřesňovat umístění důležitých závodů, skladů jaderné munice, palebných postavení raket, upřesnit systém radiolokačního pozorování, prostory soustřeďování se pozemních vojsk, chemických zbraní a velkých skladů. Mají též organizovat diverzi a sabotáž v podnicích, rozšiřovat rozvratnou propagandu, likvidovat vedoucí politické a vojenské činitele a osvobozovat politické vězně.

Pohyblivost, využití momentu překvapení a vysoká bojeschopnost těchto jednotek mají daleko větší význam než jejich početnost. Proto američtí specialisté počítají s tím, že tato vojska budou bojovat v malých skupinách. Malé jednotky mohou nejvýhodněji organizovat léčky, výpady, zasadit údery a rychle zmizet. Tyto jednotky budou bojovat převážně v noci a v podmínkách snížené viditelnosti. Jednotlivci se budou převlékat za místní obyvatelstvo, za příslušníky bezpečnosti a ozbrojených sil té země, na jejímž území bojují.

K ničení železničních transportů, leteckých, odpalovacích ramp jaderných raket, pochodových proudů vozidel (hlavně tylových a štábních) mohou být využity odřady, až jednotlivé roty vojsk speciálního určení. Takovéto skupiny budou vybaveny dokonalými spojovacími a dopravními prostředky.

V polních podmínkách mohou být tyto jednotky použity k likvidaci míst velení svazku, svazu a zřídka útvaru. Můžeme počítat, že jednotlivá místa velení divize (hlavně VS a TVS) mohou být napadena speciálními jednotkami v síle „komanda“ až odřadu (12–60 mužů). Příslušníci těchto jednotek mohou mít též za úkol fyzicky likvidovat jednotlivé vedoucí funkcionáře velení útvarů, svazků a svazů ještě před zahájením nepřátelství v době zostření mezinárodní situace, kdy ještě naše jednotky neopustily mírové posádky.

Strážní zajištění míst velení

Na organizaci strážního zajištění míst velení není dosud jednotných názorů a rovněž žádný předpis tuto otázku neřeší.

V odborné literatuře Národní lidové armády NDR se doporučuje systém ochrany VS, které můžeme aplikovat i u nás.

Strážní zajištění velitelského stanoviště organizovat z vnější obranné čáry, vnitřní obranné čáry a bezprostředního zajištění.

Vnější obranná čára — je to systém samostatných strážních záští, polních stráží a strážních hlídek, které blokují nejdůležitější přístupy k VS a brání pronikání průzkumných diverzních skupin.

Tuto čáru obsazují přidělené jednotky ještě před příjezdem štábu do prostoru na vzdálenost 500—1500 m od VS.

Vnitřní obranná čára — má zničit skupiny nepřítele, které pronikly přes vnější obrannou čáru. Tuto čáru tvoří kruhový systém okopů, který obsazují důstojníci a pomocné jednotky štábu za bojového poplachu. Vzdálenost od chráněných objektů bude zpravidla 100—300 m.

Bezprostřední zajištění. Cílem tohoto zajištění je střežit hlavní pracoviště štábu, spojovací uzly jakož i hlavní příjezdové cesty a zabránit přístupu jednotlivých nepovolaných osob k těmto objektům. Je to prakticky vnitřní stráž štábu, která střeží určená místa podle všeobecně platných řádů a směrnic, zpracovaných štábním svazkem. Při útoku nepřítele z jakéhokoli směru, ponese hlavní tíhu boje jednotky na vnější obranné čáře. Tyto musí být schopny zastavit útočícího nepřítele, nebo alespoň rozrušit jeho bojovou sestavu natolik, aby do prostoru štábu pronikly jen jednotlivé skupiny nepřítele, které pak musí zničit jednotky na vnitřní obranné čáře.

Jaké síly má k tomu konkrétně štáb svazku a jaké bude potřebovat zesílení?

K zajištění míst velení může štáb divize použít část velitelské roty (strážní družstvo — 8 mužů a pancéřovka, hudba — 36 mužů, velitelská četa — 3 T-54A) a záloha průzkumu — jedna četa OT-23 mužů 3 LK, 3 pancéřovky.

Štáb svazku může tedy vyčlenit 6 družstev se samopaly, jedním kulometem a pancéřovkou.

Jaká je však skutečná potřeba sil a prostředků?

K zajištění VS.

VS divize bývá rozmístěno na ploše 1×1,5 km. Na systém strážních záští a polních stráží, které by byly schopny odrazit útok 2—3 rot nepřítele postačí jedna motostřelecká rota.

Horší situace je ovšem s protitankovou obranou. Útok 2—3 mechanizovaných (pěších, výsadkových) rot nepřítele může být podporován až rotou tanků (tj. 17 tanků). To znamená potřebu 2—3 tankových čet, nebo protitankové baterie motostřeleckého pluku.

K obraně na vnitřním obranném postavení a organizaci bezprostředního zajištění má štáb divize dostatek vlastních sil.

K zajištění PVS

Na PVS může útočit taktická skupina tankové a mechanizované čety.

Počítáme-li s použitím 1—2 velitelských tanků, pak bude třeba k obraně PVS vyčlenit až četu tanků (popřípadě četu BzK, družstvo PTRS, nebo družstvo tarasnic) a až četu pěchoty.

K zajištění TVS — potřebujeme vzhledem k jeho rozměrům obdobné prostředky jako VS.

Celkem tedy potřebujeme k obraně míst velení střeleckou rotu, tankovou rotu a PT baterii. Bez tohoto zajištění není možno v soudobých podmínkách zabezpečit minimální životnost velení divize v boji. Nechceme-li oslabovat útvary divize, bude vhodné zřídit prapor ochrany velitelství a týlu u každého svazku, který by měl jednu střeleckou rotu o třech četách po třech družstvech (v družstvu 2 kulometry a dvě pancéřovky) a jednu protitankovou rotu (četa tanků o třech tancích, četa BzK o třech kusech a dvě čety PTRS, v každé tři stíhače tanků 2-BS na podvozku obrněného transportéru BRDM).

Kromě toho by bylo vhodné vybavit jednotlivá štábní vozidla 2—3 samopaly, kulometem a pancéřovkou, nebo tarasnicí s nejnižší dávkou munice, jakož i ručními granáty. Kromě toho na příklopy kabin některých štábních vozidel namontovat velkorážné kulometry DŠK pro boj s vrtulníky nepřítele.

Toto opatření nevyžaduje žádné zvýšení tabulkových počtů a znamená poměrně malé výdaje. Přitom se značně zvýší odolnost štábu v soudobém boji.